

Motion till riksdagen 2024/25:668

av **Mattias Eriksson Falk m.fl. (SD)**

Förändringar i kommunallagen för bättre protokollföring

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förändringar i kommunallagen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kommunallagen är grunden för våra kommuners självstyre på såväl kommunal som regional nivå i Sverige.

Idag är grunden att protokollet förs på ordförandens ansvar. Dock kan förfaranden, som är säkerställda i kommunallagen, tappa praktisk betydelse vid protokollens färdigställande. Till exempel kan du idag reservera dig mot ett beslut i fullmäktige, nämnder och styrelser, vilket är en säkerställd rätt, utan att detta förs in i huvudprotokollet. Det förekommer att reservationer istället läggs som bilagor till protokollen, något som säkerligen inte varit den ursprungliga tanken när rätten att reservera sig mot ett beslut antogs.

Nackdelen med förfarandet, att lägga skriftliga reservationer som bilagor till protokollen, blir främst att enskilda ledamöters och partiers möjligheter att klargöra sin inställning i en viss fråga kraftigt reduceras. Att utveckla en inställning skriftligt i en reservation kan ge både medborgare och massmedia en inblick i de resonemang som förts. Det stärker och underlättar det demokratiska inflytandet. Det bör därför klargöras att de skriftliga reservationer som lämnas in ska föras till huvudprotokollet – under den punkt där reservationen lämnats in.

Ett liknande förfarande sker vid det som kallas ”skriftligt yttrande” eller ”protokollsanteckning”. Detta är idag inte reglerat som en rättighet att lämna in, men kan i vissa fall läggas in i arbetsordningar som antas av respektive fullmäktige. Men i de kommuner där detta inte tillämpas överlämnas möjligheten att godkänna, och därmed

lämna skriftliga yttranden, till majoriteten i det beslutande forumet. Det ger, teoretiskt, möjligheter för en majoritet att förhindra att en minoritet får yttra sig.

Skriftliga yttranden är vanligt vid ett förfarande där enskilda ledamöter och partier ställer sig bakom beslutsförslaget, men där man till protokollet kan föra in ett resonemang om varför man röstar på ett visst sätt (alternativt att man saknar andra delar i beslutet även om man inte röstar emot detta). Det kan också tydliggöra varför man väljer att avstå från att delta i ett beslut, när ett skriftligt yttrande kan föras till protokollet.

Regeringen bör därför återkomma med förslag på förändringar i kommunallagen, där rätten att föra in reservation och skriftliga yttranden tydliggörs i lag. Detta säkerställer det demokratiska inflytandet även för minoriteter i våra beslutande forum.

Mattias Eriksson Falk (SD)

Eric Palmqvist (SD)

Roger Hedlund (SD)